

Doma či za hranicami?

Má podnikateľ **PLATIŤ DANE NA SLOVENSKU**, alebo je úplne legitímne hľadať legálne možnosti daňovej optimalizácie v zahraničí?

**Artur
Gevorkyan**

*predseda
Predstavenstva
spoločnosti
GEVORKYAN, a.s.*

**Jaroslav
Havel**

*riadiaci partner
a zakladateľ HAVEL
& PARTNERS a ONE
FAMILY OFFICE*

Na celú tému mám možno trochu špecifický pohľad aj preto, lebo som imigrant. Na začiatku som podnikal aj v štátoch, kde dane či zákony, ktorými boli regulované, a aj spôsob, akým to celé fungovalo, neboli pre podnikateľov vždy priaznivé. Pravidlá sa často menili a neraz prichádzali nové regulácie so spätnou platnosťou, niekedy aj rok dozadu.

Preto mám v tomto na Slovensku veľmi jednoduchý prístup: keď mám rozmýšľať, či daň zaplatiť, alebo hľadať spôsoby, ako sa tomu vyhnúť, poviem jasne – zaplaťme. Nie preto, že by som miloval platiť vysoké dane. Skôr preto, že považujem za zbytočné stavať firmu na tom, že niečo nezaplatíme, a tým sa dostaneme do plusu. Podnikanie nemôže fungovať tak, že keď dane nezaplatíte, ste ziskový, a keď ich zaplatíte, skrachujete. Ak je to tak, asi nie je problém len v daniach, ale v samotnom biznise.

Legálne možnosti optimalizácie existujú a podnikateľ má právo rozmýšľať racionálne. No pre mňa je dôležité, aby firma stála na produkte, zákazníkovi a efektívite, nie na tom, ako obísť systém. Na druhej strane, ako snád' každý podnikateľ by som privítal, keby daňové a odvodové zaťaženie bolo na Slovensku výrazne nižšie. To by podľa mňa pomohlo firmám viac ako naháňanie sa za rôznymi zahraničnými riešeniami.

„Podnikanie podľa mňa nemôže fungovať tak, že keď dane nezaplatíte, ste ziskový, a keď ich zaplatíte, zrazu skrachujete.“

„Podnikateľ by mal dane platiť tam, kde reálne vytvára hodnotu. To je základ dôvery medzi štátom a biznisom.“

Jim Collins v knihe o dlhodobo úspešných firmách píše, že nestavajú len na maximalizácii zisku, ale aj na hodnotách, ktoré pretrvávajú. Tým sa riadime aj v HAVEL & PARTNERS a ONE FAMILY OFFICE. Rovnako pri správe majetku či daňovom plánovaní sa nestačí pozeráť len na okamžitý finančný efekt, ale aj na dlhodobú stabilitu, reputáciu a kontinuitu rodinného podnikania.

Podnikateľ by mal dane platiť tam, kde reálne vytvára hodnotu. To je základ dôvery medzi štátom a biznisom. S otváraním medzinárodných možností však úspešné rodiny neuvažujú len lokálne – ich majetok, investície aj život majú medzinárodný rozmer. Nejde teda o hľadanie spôsobov, ako znižovať daňové zaťaženie za každú cenu, ale o komplexnú správu majetku, ochranu a bezpečné odovzdanie ďalším generáciám.

Klienti sa na nás obracajú, keď potrebujú istotu a predvídateľnosť pri investíciách, medzinárodnom štruktúrovaní majetku, nástupníctve či nastavovaní holdingových a nadačných štruktúr. Diverzifikácia naprieč jurisdikciami je legitímnou súčasťou riadenia rizík, no len vtedy, ak sú riešenia transparentné, udržateľné, v súlade s pravidlami krajín, v ktorých klient pôsobí, a zároveň férové a v súlade s hodnotami, na ktorých firma aj rodina stojí.